

Förord

Hembygdsrörelsen är en stor folkrörelse. I landskapet Uppland finns närmare 140 föreningar och tillsammans representerar dessa tiotusentals medborgare. Ändå är hembygdsrörelsen tämligen anonym. Mindre högljudd kanske, och mindre massmedialt uppmärksammas än andra grenar av folkrörelsen har den dock verkat under hela 1900-talet. Med stor målmedvetenhet har den arbetat med att bygga upp intressanta samlingar av byggnader, föremål och andra minnen om hembygdens liv och historia. Det är väsentligt att berätta om allt detta. Lika väsentligt är det att berätta om den imponerande verksamhet som alla medlemmarna åstadkommer helt ideellt, för en bättre kulturmiljö i allas våra hembygder.

Under 1980-talet har flera hembygdsförbund i Sverige presenterat hembygdsrörelsen i olika bokverk. När Södermanlands hembygdsförbund 1984 ägnade hela årsboken Sörmlandsbygden åt föreningarna i landskapet Södermanland väckte Stockholms läns hembygdsförbund initiativet till en motsvarighet för landskapet Uppland. Vid samma tid bildades också en samarbetsgrupp mellan förbunden i Stockholms, Södermanlands, Uppsala och Västmanlands län. Inom detta samarbete kunde det praktiska och or-

ganisatoriska problemen lösas genom att Årsboken Uppland på detta sätt reserverades för föreliggande framställning.

För att samla fakta till boken var det nödvändigt med en inventering av samtliga hembygdsföreningar i landskapet. Detta projekt blev möjligt genom att Stockholms läns landsting genom sin kulturnämnd ställde medel till förfogande för att anställa två personer som gjorde inventeringen och i manusform sammanställde materialet. Arbetet utfördes 1986-88 av Catherine Couturier och Lars Kaijser, båda etnologer från Stockholms universitet, vilka också skrivit alla texterna om föreningarna. Texterna har granskats av respektive hembygdsföreningar samt av antikvarie Karin Mannberg Wretin och framlidne landsantikvarien Ola Ehn från Upplandsmuseet. Antikvarie Ulrich Lange, Upplandsmuseet, har stått för den slutliga redigeringen.

Årsboken inleds med en ideologisk artikel av förre ordföranden i Upplands Fornminnesförening och Hembygdsförbund, Ingemar Mundebo. Därefter får vi en överblick över hembygdsarbetet i dagens Uppland av Gunilla Lindberg, redaktör vid Riksförbundet för Hembygdsvård.

Hans Alsén
ordförande i Upplands
Fornminnesförening
och Hembygdsförbund

Göran Furuland
ordförande i Stockholms läns
hembygdsförbund

Gösta Sandberg
ordförande i Västmanlands
Fornminnesförening, Hembygds-
förbund för Västmanlands län